

Gemeente Nijmegen
T.a.v. Martijn-Floris Jansen
PB 9105
6500 HG Nijmegen

Datum: 15-4-2020
Briefnr: -
Betreft : Poppodium Merleyn

Contactpersoon
Sander van den Hoogen
088 4575200
Sander.van.den.hoogen@vrgz.nl

Uw kenmerk -

Bijlage(n):

Geachte heer Jansen

Bijgaand vindt u de toetsing in het kader van het Instrument Ruimtelijke Veiligheid voor het nieuw te realiseren Poppodium Merleyn. De inhoud van deze brief is een advies voor een optimalisering van de onderstaande veiligheidsaspecten; daar waar harde wettelijke normen in het geding zijn, wordt daar expliciet op gewezen.

In het kader van het Instrument Ruimtelijke Veiligheid is gekeken naar de volgende aspecten.

- Gezondheid
- Externe veiligheid
- Hoogwater
- Evenementen
- Bereikbaarheid en opkomsttijden
- Verkeer
- Natuurbrand
- Sociale Veiligheid

Hieronder zal per aspect een korte beschouwing gegeven worden van de situatie. Vervolgens wordt e.e.a. onder 'adviezen' nog even kort samengevat.

Constateringen

Aan de hand de bovengenoemde stukken wordt het volgende geconstateerd:

Gezondheid:

Gezien de relatief korte verblijfsduur van personen en de verkeersluwe locatie van het te realiseren poppodium speelt luchtkwaliteit geen belangrijke rol voor dit initiatief.

Externe veiligheid:

De geplande ontwikkeling valt in het invloedsgebied van ongevallen met gevaarlijke stoffen op de de Waal en het spoor Nijmegen-Arnhem. Om die reden dient conform het Besluit externe veiligheid transportroutes het groepsrisico verantwoord te worden. Voor externe veiligheidsrisico's geldt in algemene zin dat de kans op een dergelijk incident zeer klein is, maar de potentiële gevolgen mogelijk zeer groot zijn.

Voor de Waal geldt dat de geplande locatie dusdanig ver van de rivier ligt dat volstaan kan worden met de standaardverantwoordings tekst uit de Nijmeegse beleidsvisie voor externe veiligheid. Het spoor ligt echter direct tegenover het plangebied op ca. 40 meter van het dichtstbijzijnde (meest oostelijke) spoor. (Goederenvervoer loopt overigens over het algemeen via het meest westelijke spoor.)

Dit betekent dat het plangebied in het invloedsgebied ligt van zowel ongevalsscenario's met brandbaar gas en toxische dampen/gassen. Voor brandbare vloeistof geldt dat dit een relevant scenario kan zijn indien er toch op het meest oostelijke spoor gereden wordt: het spoor ligt hier op een hoog talud en het plangebied onderaan dat talud.

Uit de berekeningen in de door de ODRN opgestelde kwantitatieve risicoanalyse blijkt dat er 913 dodelijke slachtoffers kunnen vallen bij een koude BLEVE¹¹(=open scheuren van een tankwagon met brandbaar gas, meteen gevolgd door ontsteking van dat gas) en dat er door de geplande ontwikkeling een toename van het groepsrisico is.

In het kader van de verantwoordingsplicht groepsrisico is de veiligheidsregio adviseur op de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid,

Bestrijdbaarheid

Het scenario van een koude BLEVE treedt direct na impact op en is feitelijk niet door hulpdiensten te voorkomen. Een warme BLEVE, waarbij de tank eerst verhit wordt door een omgevingsbrand en door oplopende druk barst, zou eventueel (afhankelijk van het exacte verloop van het incident) wel voorkomen kunnen worden door inzet van de brandweer (koelen van de tankwagen). Dit scenario is echter door de huidige samenstelling van de treinen nog onwaarschijnlijker.

Voor het bestrijden van het warme BLEVE-scenario, voor scenario's met brandbare vloeistof en scenario's met toxische gassen/vloeistoffen is veel (blus)water nodig en een goede bereikbaarheid van belang. De gemeente Nijmegen heeft in het verleden geïnvesteerd in bluswatervoorziening voor het spoor, uitgangspunt is dat de bluswatervoorziening in beginsel toereikend is voor bestrijding. Er is gekozen om niet nader te investeren op bereikbaarheid. Of een incident op het spoor goed bereikbaar is, is afhankelijk van de exacte locatie op het spoor. Ter hoogte van dit plangebied is de bereikbaarheid redelijk goed.

De mate waarin escalatie van dergelijke scenario's voorkomen kan worden is zeer afhankelijk van het incidentverloop. In het ergste geval zullen de slachtofferaantallen mogelijk de capaciteit van het ambulancevervoer in het eerste uur overschrijden.

Zelfredzaamheid

Belangrijk is dat er vluchtwegen in en buiten het gebouw zijn die het mogelijk maken om van het gevaar (het spoor) weg te vluchten; in dit geval betekent dit aan de risicoluwe oostzijde van het pand.

Voor toxische scenario's geldt in beginsel dat binnenblijven het eerste handelingsperspectief is: nieuwbouwpanden zijn dermate goed geïsoleerd dat ze binnenshuis gedurende langere tijd een overleefbaar binnenklimaat hebben, mits ramen, deuren en ventilatieopeningen gesloten zijn. Belangrijk daarbij is dat de luchtbehandeling (toevoer van buitenlucht) centraal afgeschakeld kan worden.

In algemene zin geldt dat het zoveel mogelijk beperken van gevelopeningen (ramen en deuren) aan de westkant van het pand tot meer bescherming tegen zowel explosie-, brand- als toxische scenario's geeft.

¹¹ Boiling liquid expanding vapour explosion

Daarnaast is het van belang dat gebruikers van het pand op de hoogte zijn van risico's en handelingsperspectief.

Onder de nieuwe Omgevingswet zou het pand in een zgn. explosie- en toxisch aandachtsgebied liggen. Aan het explosieaandachtsgebied zou de gemeente voorschriften kunnen verbinden in het omgevingsplan (splinterwerende beglazing).

Hoogwater:

Het plangebied ligt niet in een overstroombaar gebied (overstroomik.nl).

Evenementen:

Er is geen sprake van een evenemententerrein; uiteraard is een dergelijk poppodium een bijeenkomstfunctie, waarbij met het ontwerp rekening gehouden zal (moeten) worden met dit gebruik.

Bereikbaarheid en opkomsttijden:

Het plangebied ligt op ca. 6 minuten rijden van de brandweerkazerne Centrum en minuten vanaf brandweerkazerne Noord.

Bij ontsluiting van het gebied is het belangrijk dat het pand voor hulpverleningsvoertuigen langs twee niet samenvallende routes bereikbaar zijn. Dit is voor dit plangebied gemakkelijk te realiseren.

Het Bouwbesluit stelt dat de ingang van panden waar mensen verblijven in beginsel tot op 10 meter bereikbaar moeten zijn voor hulpverleningsvoertuigen (artikel 6.37 Bouwbesluit) en dat er een opstelplaats voor de hulpverleningsdiensten is op maximaal 40 meter van het pand (artikel 6.38 Bouwbesluit). Dit lijkt te realiseren in het huidige ontwerp. In de verdere uitwerking van het ontwerp dient daarmee rekening gehouden te worden (zie ook 'bluswater').

Bluswater

De gebouwen in het plangebied dienen volgens het Bouwbesluit (artikel 6.30) binnen 40 meter van de (hoofd)toegangen van de gebouwen te beschikken over een bluswatervoorziening (ter hoogte van de opstelplaats van de brandweer). Deze voorziening zou voor het geplande gebruik minimaal 60m³/u moeten bedragen. In de bluswaterbehoefte kan voldaan worden door een brandkraan of een geboorde put. Ook dit dient in de verdere uitwerking meegenomen te worden.

Verkeer:

In het plangebied is een poppodium voorzien. Dit zal een verkeersaanzuigende werking geven. De politie kan desgewenst adviseren op dergelijke ontwikkelingen.

Natuurbrand:

Het plangebied wordt niet bedreigd door natuurbranden.

Sociale Veiligheid:

Het Politiekeurmerk Veilig Wonen richt zich op woongebieden. In dit plan is er geen sprake van woningen.

Adviezen

Uit voorgaande constatering kunnen de volgende adviezen worden gedestilleerd:

- Bluswater en bereikbaarheid

Bij de verdere uitwerking van het plan dient rekening gehouden te worden met de bluswatervoorziening en bereikbaarheid van de bouwwerken.

Het Bouwbesluit schrijft voor dat binnen 40 meter van de toegang van een pand waar mensen verblijven er een opstelplaats voor brandweervoertuigen en een toereikende bluswatervoorziening moet zijn. De bluswatervoorziening dient minimaal 60 m³/u te leveren. Dergelijke voorzieningen dienen ter hoogte van de opstelplaats aanwezig te zijn.

Verder is het belangrijk dat het pand langs 2 onafhankelijke routes bereikbaar is. Voor dit plangebied lijkt dit makkelijk te realiseren door ontsluiting vanaf de Stieltjesstraat en vanaf de Hezelpoort.

De 'Handreiking Bluswatervoorziening en bereikbaarheid 2019' van BrandweerNederland kan als leidraad gebruikt worden voor het ontwerp van het plangebied.

- Externe veiligheid

Het plangebied ligt in het invloedsgebied van ongevallen met gevaarlijke stoffen over de Waal en het spoor. Om die reden dient conform het Besluit externe veiligheid transportroutes het groepsrisico verantwoord te worden.

Hiervoor kan voor de Waal de standaardtekst (standaardverantwoording) uit de beleidsvisie externe veiligheid van de gemeente gebruikt worden, die voor dit soort afwegingen opgesteld is.

Voor wat incidenten op het spoor betreft: om de zelfredzaamheid te bevorderen kunnen de volgende maatregelen worden overwogen:

- Zorg voor centraal afschakelbare ventilatie in het pand;
- Zorg voor zo min mogelijk gevelopeningen aan de westkant van het pand;
- Zorg voor zodanige ontvluchtingsmogelijkheden dat bij een calamiteit op het spoor mensen van het gevaar weg kunnen vluchten (dus aan de risicoluwe oostkant van het pand);
- In algemene zin bevordert risicocommunicatie de zelfredzaamheid van mensen; het is m.n. belangrijk dat een BHV-organisatie van het pand op de hoogte is van omgevingsrisico's en de handelingsperspectieven.

Ondanks maatregelen zal er altijd een restrisico overblijven dat door de gemeente geaccepteerd dient te worden.

- Verkeer

Een dergelijk poppodium kan een verkeersaanzuigende werking hebben. Indien gewenst kan de politie hierop adviseren.

Wij verwachten u met dit schrijven van dienst te zijn geweest. Indien u nog vragen hebt naar aanleiding van dit schrijven, kunt u te allen tijde contact opnemen met ondergetekende.

Conform artikel 3.43 van de Algemene wet bestuursrecht ontvangen wij graag van uw zijde een afschrift van het genomen besluit.

Met vriendelijke groet,

A.G.H. van den Hoogen
Adviseur Omgevingsveiligheid